

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Uhlířové a soudkyně Mgr. Kateřiny Horákové a JUDr. Lenky Grollové ve věci

žalobců: a) Ing. [příjmení] [jméno], [datum narození]

bytem [adresa]

b) Ing. [příjmení] [příjmení], [datum narození]

bytem [adresa]

d) [jméno] [příjmení], [datum narození]

bytem [adresa]

e) AD Real Invest s.r.o., IČO 28678907

sídlem Pod Vodárnou 82/15, 466 05 Jablonec nad Nisou

f) [jméno] [příjmení], [datum narození]

bytem [adresa]

g) C.T.C. holding a.s., IČO 25604031

sídlem Pod Vodárnou 82/15, 466 05 Jablonec nad Nisou

žalobci e) až g) zastoupeni Mgr. [jméno] [příjmení]

sídlem Francozská 299/98, 101 00 Praha 10

h) Ing. [jméno] [příjmení], narozen [datum]

bytem [adresa]

i) Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození]

bytem [adresa]

j) MUDr. [jméno] [příjmení], [datum narození]

bytem [adresa]

k) Ing. [jméno] [příjmení], [datum narození]

bytem [adresa]

žalobci h), j) a k) zastoupeni advokátem Mgr. Ing. [jméno] [příjmení]

sídlem Doudlevecká 730/26, 301 00 Plzeň

proti

žalovanému: Hlavní město Praha, IČO 00064581

sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1

zastoupený advokátem Mgr. [jméno] [příjmení]

sídlem Na Pankráci 404/30a, 140 00 Praha 4

vedlejší účastnice

na straně žalovaného:

Pražské služby, a. s., IČO 60194120

sídlem Pod Šancemi 444/1, 180 77 Praha 9

zastoupená advokátem Mgr. [jméno] [příjmení], LL.M.

sídlem Truhlářská 13 – 15, 110 00 Praha 1

o dorovnání protiplnění, k odvolání žalobců a), h), j) a k) a žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 10. 2024, č.j. 77 Cm 38/2019- 354,

takto:

- I. Odvolání žalobce a) proti rozsudku soudu prvního stupně se odmítá.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně se mění v napadené části, a to:
- III. ve výroku XVIII. tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci h) na náhradě nákladů řízení částku 52 274,20 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce,
- IV. ve výroku XX. tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci j) na náhradě nákladů řízení částku 52 274,20 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce,
- V. ve výroku XXI. tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci k) na náhradě nákladů řízení částku 52 274,20 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce,
- VI. ve výroku XI. tak, že žalovaný je povinen složit do soudní úschovy částku 51 557 206 Kč, to vše ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.
- VII. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci h) na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 1 921,48 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce.
- VIII. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci j) na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 1 921,48 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce.
- IX. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k) na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 1 921,48 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

1. Městský soud v Praze jako soud prvního stupně (dále jen, „soud“ nebo, „soud prvního stupně“) rozhodl výše uvedeným rozsudkem takto:

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) částku 522 Kč, úrok z částky 522 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 522 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci b) částku 70 470 Kč, úrok z částky 70 470 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 70 470 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci d) částku 164 952 Kč, úrok z částky 164 952 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 164 952 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci e) částku 194 706 Kč, úrok z částky 194 706 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 194 706 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.

V. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci f) částku 59 508 Kč, úrok z částky 59 508 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 59 508 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.

VI. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci g) částku 745 938 Kč, úrok z částky 745 938 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 745 938 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.

VII. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci h) částku 313 200 Kč, úrok z částky 313 200 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 313 200 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.

VIII. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci i) částku 6 246 Kč, úrok z částky 6 246 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 6 246 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.

IX. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci j) částku 291 798 Kč, úrok z částky 291 798 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 291 798 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.

X. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k) částku 278 226 Kč, úrok z částky 278 226 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 278 226 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, které mu budou vyplaceny z prostředků složených žalovaným do soudní úschovy.

XI. Žalovaný je povinen složit do soudní úschovy částku 51 561 894 Kč, úrok z částky 51 561 894 Kč ve výši 4,05 % ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 51 561 894 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

XII. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci a) na náhradě nákladů řízení částku 3 800 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

XIII. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci b) na náhradě nákladů řízení částku 2 600 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

XIV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci d) na náhradě nákladů řízení částku 31 002,40 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

XV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci e) na náhradě nákladů řízení částku 11 002,40 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. [jméno] [příjmení], advokáta.

XVI. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci f) na náhradě nákladů řízení částku 11 002,40 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. [jméno] [příjmení], advokáta.

XVII. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci g) na náhradě nákladů řízení částku 32 091,40 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám JUDr. [jméno] [příjmení], advokáta.

XVIII. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci h) na náhradě nákladů řízení částku 48 910,40 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. [jméno] [příjmení], advokáta.

XIX. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci i) na náhradě nákladů řízení částku 23 800 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

XX. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci j) na náhradě nákladů řízení částku 46 006,40 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. [jméno] [příjmení], advokáta.

XXI. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k) na náhradě nákladů řízení částku 46 006,40 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám Mgr. [jméno] [příjmení], advokáta.

XXII. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Městského soudu v Praze na náhradě nákladů řízení částku 4 076 Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku.

XXIII. Mezi žalobci a vedlejším účastníkem na straně žalované nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

2. V odůvodnění rozsudku soud uvedl zejména, že žalobci jako bývalí minoritní akcionáři společnosti Pražské služby, a. s., IČO 60194120, sídlem Pod Šancemi 444/1, Praha 9 (dále jen, „společnost“) se žalobami domáhají na žalovaném doplacení přiměřeného protiplnění za akcie, které v důsledku rozhodnutí o přechodu účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře přešly na žalovaného.

3. Řízení o žalobě žalobce c) Ing. [jméno] [příjmení] bylo zastaveno.

4. Soud prvního stupně na základě provedeného dokazování dospěl zejména k následujícím skutkovým a právním závěrům:

-) valná hromada společnosti konaná 6.11.2018 rozhodla o vytěsnění minoritních akcionářů;
-) rozhodnutí valné hromady o vytěsnění minoritních akcionářů bylo zapsáno v obchodním rejstříku ke dni 8.11.2018;
-) všichni žalobci byli akcionáři společnosti, ke dni vytěsnění 8.12.2018 vlastnili jeden druh akcií, a to zaknihované akcie o jmenovité hodnotě 1 000 Kč;
-) základní kapitál společnosti byl rozdělen na 2 744 329 ks akcií o třech různých jmenovitých hodnotách, žalovaný držel 1 457 358 ks a vedlejší účastník 44 339 ks akcií o jmenovité hodnotě 1 000 Kč. Těchto akcií bylo ke dni 8.12.2018 celkem 1 556 125 ks. Akcie o jmenovité hodnotě 1 000 000 Kč v počtu 600 ks vlastnil pouze žalovaný. Akcie o jmenovité hodnotě 400 Kč v celkovém počtu 1 187 604 ks vlastnili – žalovaný 1 187 600 ks, 1 ks akcionář [příjmení], a 3 ks společnost;
-) žalobci vlastnili ke dni vytěsnění tyto akcie: žalobce a) 1ks, b) 135 ks, d) 316 ks, e) 373 ks, f) 114 ks, g) 1429 ks, h) 600 ks, i) 12 ks, j) 559 ks a k) 533 ks;
-) akcie byly odepsány z účtů minoritních akcionářů dne 10. 12. 2018;
-) podle znaleckého posudku ústavu APOGEO ze dne 31.8.2018 byla na jednu akci o jmenovité hodnotě 1 000 Kč vyplacena vytěsněným akcionářům částka 2 928 Kč a na jednu akci o jmenovité hodnotě 400 Kč byla vyplacena částka 1 172 Kč, plnění bylo vytěsněným akcionářům poskytnuto dne 10.12.2018;
-) podle znaleckého posudku zpracovaného soudem jmenovaným znalcem společností APELEN Valuation, a. s. (dále jen, „soudní posudek“ a, „soudní znalec“) hodnota společnosti činila ke dni přechodu vlastnického práva k akciím na hlavního akcionáře dne 8.12.2018 částku 8 923 360 000 Kč, na jednu akci o jmenovité hodnotě 1 000 tak připadá částka 3 450 Kč a na akci o jmenovité hodnotě 400 Kč částka 1 380 Kč;
-) nejméně jeden akcionář uplatnil u žalovaného ve lhůtě podle § 390 odst. 1 z.o.k. právo na dorovnání protiplnění.

5. Soud prvního stupně dospěl soud k závěru, že žaloby akcionářů byly podány důvodně.

6. Přiměřené protiplnění připadající na jednu akci o jmenovité hodnotě 1 000 Kč činí 3 450 Kč a na jednu akci o jmenovité hodnotě 400 Kč činí 1 380 Kč, protože mají minoritní akcionáři

společnosti, jejichž akcie nuceně přešly na žalovaného uplynutím lhůty stanovené v § 358 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) /dále jen, „z. o. k.“ /, dnem 8. 12. 2018 nárok na dorovnání přiměřeného protiplnění na jednu akcii o jmenovité hodnotě 1 000 Kč z částky 2 928 Kč na 3 450 Kč, tedy o částku 522 Kč a na jednu akcii o jmenovité hodnotě 400 Kč z částky 1 172 Kč na 1 308 Kč, tedy o částku 208 Kč, rozdíl poskytnutého a nyní stanoveného protiplnění, který činí 17,8 %, nelze považovat za zanedbatelný, a proto ani částku vyplacenou v rámci vytěsnění akcionářům za přiměřenou, výše doplatku je součinem akcií odebraných vytěsněným akcionářům, které vlastnili ke dni konání valné hromady dne 6.11.2018, která rozhodla o přechodu všech účastnických cenných papírů na hlavního akcionáře. Doplatek protiplnění pro žalobce a) činí $1 \times 522 \text{ Kč} = 522 \text{ Kč}$, pro žalobce b) $135 \text{ ks} \times 522 \text{ Kč} = 70\,470 \text{ Kč}$, pro žalobce d) $316 \text{ ks} \times 522 \text{ Kč} = 164\,952 \text{ Kč}$, pro žalobce e) $373 \text{ ks} \times 522 \text{ Kč} = 194\,706 \text{ Kč}$, pro žalobce f) $114 \text{ ks} \times 522 \text{ Kč} = 59\,508 \text{ Kč}$, pro žalobce g) $1\,429 \text{ ks} \times 522 \text{ Kč} = 745\,938 \text{ Kč}$, pro žalobce h) $600 \text{ ks} \times 522 \text{ Kč} = 313\,200 \text{ Kč}$, pro žalobce i) $12 \text{ ks} \times 522 \text{ Kč} = 6\,264 \text{ Kč}$, pro žalobce j) $559 \text{ ks} \times 522 \text{ Kč} = 291\,798 \text{ Kč}$ a pro žalobce k) $533 \text{ ks} \times 522 \text{ Kč} = 278\,226 \text{ Kč}$.

7. Dále dosavadním vlastníkům zaknihovaných účastnických cenných papírů náleží podle § 388 odst. 1 z.o.k. i právo na úroky obvyklé v době zápisu vlastnického práva na majetkovém účtu v evidenci zaknihovaných cenných papírů (tj. dne 10.12.2018) ode dne, kdy došlo k přechodu vlastnického práva k účastnickým cenným papírům akcionářů společnosti na hlavního akcionáře (tj. od 11.12.2018). Obvyklý úrok dle § 388 odst. 1 z.o.k. určil podle údajů databáze ARAD ČNB, která obsahuje statistiky úrokových sazeb korunových úvěrů poskytovaných bankami v České republice. Výši úroků soud stanovil s poukazem na § 1 802 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), podle kterého platí dlužník obvyklé úroky požadované za úvěry, které poskytují banky v místě bydliště nebo sídla dlužníka v době uzavření smlouvy. Z citované databáze vyplývá, že výše úroků požadovaných za úvěry činila v prosinci 2018 4,05 % Místem plnění byla podle § 390 odst. 4 z.o.k. určena soudní úschova.

8. Pokud jde o úrok z prodlení, judikatura soudů se ustálila mimo jiné na závěru, že je nezbytné trvat na tom, že úroky z prodlení z jiné výše protiplnění přiznaného soudem podle § 183k odst. 3 obch. zák. počínají běžet (již) okamžikem, v němž má být splněna ta část protiplnění, která byla vytěsněným akcionářům přiznána v usnesení valné hromady, na jehož základě k vytěsnění došlo.

9. Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2023, sp. zn. 27 Cdo 2245/2022, nebo i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. 11. 2010, sp. zn. 29 Cdo 2403/2010, či ze dne ze dne 22. 11. 2023, sp. zn. 27 Cdo 1239/2023, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2023, sp. zn. 27 Cdo 2120/2023. Citované judikaturní závěry jsou aplikovatelné i na souzenou věc. Platební povinnost hlavního akcionáře spočívající v zaplacení protiplnění není splněna, pokud je později prokázáno, že jím zaplacené protiplnění nebylo přiměřené. Žalobci úrok z prodlení požadovali ve svých žalobách, soud s poukazem na ustanovení § 153 odst. 3 o.s.ř. rozhodl též o přiznání úroků z prodlení ode dne následujícího po uhrazení již vyplaceného (částečného) plnění akcionářům. Akcie vedlejšího účastníka měly formu zaknihovaného cenného papíru a akcionářům byly odebrány odepsáním z jejich účtů 10.12.2018, protiplnění bylo uhrazeno převodem na účty též den. Soud proto přiznal akcionářům vedle práva na dorovnání protiplnění i úrok z prodlení od 11.12.2018, přičemž podle § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., ve znění účinném ke dni počátku plynutí úroku z prodlení, výše úroku z prodlení odpovídá ročně výši repo sazby stanovené Českou národní bankou pro první den kalendářního pololetí, v němž došlo k prodlení, zvýšené o 8 procentních bodů; tedy podle statistik České národní banky 9 % ročně.

10. Vzhledem k důvodnosti žalob žalobců soud uložil souladu s § 390 odst. 4 z.o.k. žalovanému jako hlavnímu akcionáři povinnost dorovnání přiměřeného protiplnění za všechny vytěsněné akcie včetně příslušenství s místem plnění do soudní úschovy. Dorovnání pro všechny dosavadní vlastníky účastnických cenných papírů představuje částku za 98 767 ks akcií v zaknihované podobě o jmenovité hodnotě 1 000 Kč ($98\,767 \times 552 \text{ Kč}$) a 4 ks akcií o jmenovité hodnotě

400 Kč (4 x 208 Kč), celkem 51 561 894 Kč při zohlednění úroků z prodlení od 11.12.2018 a obvyklého úroku od 10.12.2018. Ke splnění povinnosti s ohledem na výši částky stanovil lhůtu jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku podle § 160 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, (dále jen „o.s.ř.“) /výrok XI./.

11. Výroky XII. – XXI. ukládající povinnost žalovanému k náhradě nákladů řízení odůvodňuje § 142 odst. 3 o.s.ř. (bezpochyb myšleno odst. 1 - pozn. odvolacího soudu), kdy úspěšní žalobci mají proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Výši náhrady nákladů řízení soud určil u nezastoupeného žalobce podle § 2 vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení, částkou 300 Kč za úkon a u žalobce zastoupeného advokátem podle § 9 odst. 4 písm. c) ve spojení s § 7 bodem 5. vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen, „AT“) náhradou 3 100 Kč za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 AT a 1/2 z této částky za úkon právní služby podle § 11 odst. 2 AT, u více žalobců zastoupených týmě advokátem odměna krátil podle § 12 odst. 2 AT o 20%, k tomu připočetl náhradu hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 AT, u žalobců zastoupených týmě advokátem poměrně rozdělenou mezi tyto žalobce, neboť advokát za ně činil společné úkony a 21% DPH podle § 137 o.s.ř. Náklady jsou tvořeny i vynaloženými soudními poplatky a spotřebovanými zálohami na náklady důkazu, které žalobci uhradili. Ke splnění povinnosti soud stanovil lhůtu do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku podle § 160 o. s. ř.

12. Výše nákladů řízení žalobce a) Ing. [jméno] [jméno] nezastoupeného advokátem činí 3 800 Kč (výrok XII.).

13. Výše nákladů řízení žalobce b) Ing. [jméno] [příjmení] nezastoupeného advokátem činí 2 600 Kč (výrok XIII.).

14. Výše nákladů řízení žalobce d) [jméno] [příjmení] zastoupeného advokátem od 12.6.2024 činí celkem 31 002,40 Kč (výrok XIV.).

15. Výše nákladů řízení žalobce e) AD Real Invest s.r.o., zastoupeného advokátem činí 11 002,40 Kč (výrok XV.).

16. Výše nákladů řízení žalobce f) [jméno] [příjmení], zastoupeného advokátem činí 11 002,40 Kč (výrok XVI.).

17. Výše nákladů řízení žalobce g) C.T.C. holding a.s., zastoupeného advokátem činí 32 091,40 Kč (výrok XVII.).

18. Výše nákladů řízení žalobce h) Ing. [jméno] [příjmení], zastoupeného advokátem činí za úkony právní služby - sepsal žaloby 31.10.2021, účast na jednání dne 7.6.2022, účast na jednání dne 2.11.2022, námítky proti znaleckému posudku ze dne 16.2.2024, účast na jednání dne 25.6.2024 trvajících déle než 2 hodiny, vyjádření k doplnění znaleckého posudku ze dne 13.10.2024, účast na jednání dne 15.10. 2024, tj. 8 x (3 100 - 20%), paušální náhradu nákladů 8 x 300 Kč, DPH 21% z těchto částek ve výši 4 670,40 Kč a soudní poplatek 2000 Kč a zálohu na náklady důkazu 20 000 Kč, celkem 48 910,40 Kč. Doplnění žaloby ze dne 20.6.2022 již mělo být součástí žaloby, nelze jej proto považovat za účelně vynaložený úkon právní služby. (výrok XVIII.).

19. Výše nákladů řízení žalobce i) Ing. [jméno] [příjmení] nezastoupeného advokátem činí celkem 23 800 Kč.

20. Výše nákladů řízení žalobce j) MUDr. [jméno] [příjmení] zastoupeného advokátem činí za úkony právní služby - sepsal žaloby 3.12.2021 odkazem na žalobu žalobce h), účast na jednání dne 7.6.2022, účast na jednání dne 2.11.2022, námítky proti znaleckému posudku ze dne 16.2.2024, účast na jednání dne 25.6.2024 trvajících déle než 2 hodiny, vyjádření k doplnění znaleckého posudku ze dne 13.10.2024, účast na jednání dne 15.10. 2024, tj. 8 x (3 100 - 20%), DPH 21% z

těchto částek ve výši 4 166,40 Kč a soudní poplatek 2000 Kč a zálohu na náklady důkazu 20 000 Kč, celkem 46 006,40 Kč. Doplnění žaloby ze dne 20.6.2022 již mělo být součástí žaloby, nelze jej proto považovat za účelně vynaložený úkon právní služby (výrok XX.).

21. Výše nákladů řízení žalobce k) Ing. [jméno] [příjmení] zastoupené advokátem činí za úkony právní služby - seps žaloby 3.12.2021 odkazem na žalobu žalobce h), účast na jednání dne 7.6.2022, účast na jednání dne 2.11.2022, námitky proti znaleckému posudku ze dne 16.2.2024, účast na jednání dne 25.6.2024 trvajících déle než 2 hodiny, vyjádření k doplnění znaleckého posudku ze dne 13.10.2024, účast na jednání dne 15.10. 2024, tj. 8 x (3 100 - 20%), DPH 21% z těchto částek ve výši 4 166,40 Kč a soudní poplatek 2000 Kč a zálohu na náklady důkazu 20 000 Kč, celkem 46 006,40 Kč. Doplnění žaloby ze dne 20.6.2022 již mělo být součástí žaloby, nelze jej proto považovat za účelně vynaložený úkon právní služby (výrok XXI.).

22. Stát v průběhu řízení uhradil náklady na znalecké zkoumání ve výši 164 076 Kč součet všech záloh na náklady důkazu činil 160 000 Kč. Stát má podle § 148 odst. 1 o.s.ř. proti účastníkům řízení právo na úhradu těchto nákladů podle úspěchu ve věci. V souzené věci byl žalovaný neúspěšným, je proto povinen doplatit státu vynaložené náklady v částce 4 076 Kč, která je rozdílem nákladů vynaložených na znalečné a složených záloh. Lhůta k plnění byla stanovena podle § 160 odst. 1 o.s.ř.

23. O náhradě nákladů mezi vedlejším účastníkem a žalobci soud rozhodl podle § 142 odst. 3 o.s.ř. s ohledem na okolnosti této věci, kdy vedlejší účastník vstoupil do řízení na podkladě návrhu žalobců, aniž mu svědčí povinnost k plnění podle ust. § 390 a násl. z.o.k., již se žalobci domáhají, vyjma případně zákonné povinnosti zveřejnění rozhodnutí ve věci a výzvy k přihlášení se o dorovnání.

24. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal žalobce a) odvolání, a to do výroku I., XI., XII. a XXII. z důvodu, že nebyly splněny podmínky řízení ve smyslu § 205 odst. 2 písm. a) o.s.ř. Soud prvního stupně nepřihlédl k žalovaným a) označeným důkazům a věc nesprávně právně posoudil.

25. Proti rozsudku soudu prvního stupně podali odvolání též žalobci h), j), k), a to do výroku XVIII. /žalobce h) /, XX. /žalobce j) /, XXI. /žalobce k) /. Navrhli, aby odvolací rozsudek soudu prvního stupně v uvedených výrocích zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, nebo jej změnil a přiznal jim náhradu nákladů řízení ve správné výši.

26. Odvolatelé namítají, že soud prvního stupně nerozhodl o části předmětu řízení, neboť žalobci h), j), k) v žalobách požadovali, aby soud prvního stupně určil, že protiplnění poskytnuté žalovaným nebylo přiměřené. Soud prvního stupně též nesprávně rozhodl o výši náhrady nákladů za řízení náležející žalobcům h), j), k).

27. Soud pochybil, když nepřiznal žalobcům žalobci h), j), k) náhradu nákladů spojených s určovací částí žaloby.

28. Soud prvního stupně v případě výpočtu náhrady nákladů nesprávně vyšel z § 9 odst. 4 písm. c) ve spojení s § 7 bodem 5. AT, tj. z částky 3 100 Kč za jeden úkon právní služby. Tarifní hodnota však vyplývá z § 8 odst. 1 ve spojení s § 7 AT. V daném případě žaloby na plnění za situace, kdy žalobcům h), j), k) bylo přiznáno konkrétní plnění, bylo namíste postupovat podle § 8 odst. 1 AT. V případě žalobce h) je tarifní hodnotou přiznaná částka 313 200 Kč, mimosmluvní odměna tak činí 7 664 Kč za jeden úkon právní služby. V případě žalobce j) je tarifní hodnotou přiznaná částka 291 798 Kč, mimosmluvní odměna tak činí 7 600 Kč za jeden úkon právní služby. V případě žalobce k) je tarifní hodnotou přiznaná částka 278 226 Kč, mimosmluvní odměna tak činí 7 536 Kč za jeden úkon právní služby.

29. Dále není zřejmé, z jakého důvodu nepřiznal soud prvního stupně žalobci h) náhradu nákladů řízení za úkon právní služby převzetí a přípravu právního zastoupení dne 17.02.2021, žalobci j) náhradu nákladů řízení za úkon právní služby převzetí a přípravu právního zastoupení dne

30.11.2021, žalobci k) náhradu nákladů řízení za úkon právní služby převzetí a přípravu právního zastoupení dne 30.11.2021, když podle § 11 odst. 1 písm. a) AT úkonem právní služby je i převzetí a příprava zastoupení.

30. Žalobci h) není zřejmé, z jakého důvodu mu soud prvního stupně nepřiznal náhradu nákladů řízení v souvislosti s předžalobní výzvou k dorovnání ze dne 17.2.2021, která je úkonem právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) AT.

31. Proti rozsudku soudu prvního stupně podal odvolání též žalovaný, a to do výroku XI. Navrhl, aby odvolací soud upravil formulaci napadeného výroku rozsudku soudu prvního stupně, či jej rozdělil tak, aby mohla nabýt právní moci část výroku, která není napadena odvoláním, a aby jej změnil tak, že bude znít: Žalovaný je povinen složit do soudní úschovy částku 2 125 566 Kč určenou pro žalobce; žalovaný je povinen složit do soudní úschovy jako plnění určené pro žalobce úrok z částky 2 125 566 Kč ve výši 4,05 Kč ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 2 125 566 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení; žalovaný je povinen složit do soudní úschovy částku 49 431 640 Kč určenou pro ostatní osoby, které byly akcionáři společnosti Pražské služby, a.s. ke dni 8.12.2018, to vše ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

32. Výše dorovnání u jedné akcie se jmenovitou hodnotou 1 000 Kč činí 522 Kč, údaj 552 Kč uvedený soudem je sice chybou v odůvodnění rozsudku, avšak ani při použití správné výše dorovnání není částka stanovená soudem správná, správně měla činit 51 557 206 Kč. Žalovanému bylo uloženo, aby do soudní úschovy složil o 4 688 Kč více.

33. Navrhl, aby soud odložil vykonatelnost výroku XI. napadeného rozsudku tak, aby nenastala dříve než 30 dnů po právní moci opravného usnesení. Schvalovací procesy na straně žalovaného vyžadují, aby měl k dispozici řádné a kompletní podklady.

34. Žalovaný nemá ani povinnost hradit úroky z prodlení a obvyklé úroky těm akcionářům společnosti, kteří nebyli účastníky tohoto řízení jako žalobci.

35. Výrok XI. rozsudku je nevhodně strukturován s ohledem na různost právních otázek, jejichž řešením je tento výrok podmíněn. Je třeba, aby při stanovení povinnosti žalovanému zaplatit dorovnání protiplnění do soudní úschovy byla oddělena ta část rozhodnutí, která se týká akcionářů, kteří byli účastníky řízení jako žalobci, od části, která se týká akcionářů, kteří nebyli účastníky řízení jako žalobci. Stejně tak je vhodné oddělit výroky týkající se jistiny od výroků týkajících se úroků.

36. Rozsudek je nesprávný i v části výroku XI., která žalovanému ukládá složit do soudní úschovy částku odpovídající úrokům z prodlení a obvyklým úrokům z dorovnání protiplnění připadající na bývalé akcionáře společnosti, kteří nebyli účastníky řízení jako žalobci, avšak byli akcionáři k rozhodnému dni. Jde o úrok z částky 49 431 640 Kč ve výši 4,05 Kč ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 49 431 640 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení.

37. Soud prvního stupně nezohlednil odlišnost právní úpravy aplikované na tento případ, tj. znění § 390 odst. 4 z.o.k. účinné do 31. 12. 2020, od znění účinného od novely provedené zákonem č. 33/2020 Sb.

38. Rozhodné znění § 390 odst. 3 z.o.k. uvádělo závaznost rozhodnutí, „co do základu přiznaného práva i vůči ostatním vlastníkům účastnických cenných papírů“, „Základ práva“ není právní pojem s ustáleným významem, jedná se tak nejvýše o dorovnání protiplnění, nikoli o jeho příslušenství. Tomu odpovídala i formulace § 390 odst. 4, která ukládá hlavnímu akcionáři, aby do úschovy složil toliko, „dorovnání“, nikoli jeho příslušenství.

39. Tato právní úprava rozšiřuje dopad soudního rozhodnutí i na osoby, které nebyly účastníky řízení a jejichž nároky by bez tohoto speciálního ustanovení již byly promlčeny. Uvedené osoby mohly připojením k žalobě docílit toho, aby jim úroky byly přiznány.

40. Zásah do vlastnického práva a do právní jistoty bez odpovídající právní úpravy, jehož se dopustil soud prvního stupně, je protiústavní. Zákon v rozhodném znění neupravoval rozšíření závaznosti soudního rozhodnutí ohledně úroků také na další akcionáře, kteří nepodali žalobu na dorovnání protiplnění.

41. Přísnost postupu soudu není na místě ani s ohledem na extrémní dobu trvání řízení před soudem prvního stupně, k níž žalovaný nijak nepřispěl.

42. V rámci následné novelizace zákona o obchodních korporacích dospěl zákonodárce k rozhodnutí, že úroky mají připadnout v plné výši všem bývalým minoritním akcionářům, dokud však k novele nedošlo, zákon umožňoval přisoudit příslušenství toliko akcionářům, kteří podali žalobu na dorovnání protiplnění. Výklad práva provedený soudem prvního stupně znamená přiznání pravé retroaktivity ve vztahu k novele zákona o obchodních korporacích provedené zákonem č. 33/2020 Sb. Důvodová zpráva k této novele sice naznačuje, že cílem bylo odstranění výkladových rozporů, avšak zákonodárce nemůže s retroaktivním účinkem napravit své předchozí chyby nebo retroaktivně měnit svá hodnotová rozhodnutí.

43. Navíc z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 4444/2017 plyne, že za určitých podmínek není minoritní akcionář oprávněn požadovat dorovnání protiplnění, tyto podmínky by měly být soudem zkoumány. Pokud však zneužívající akcionář neuplatní právo na dorovnání, nebude možno zjistit před soudem jeho zneužívající chování. Zvláště absurdní je tak přiznání nároku nepoctivého akcionáře na úroky z prodlení a obvyklé úroky. Lze proto pochybovat o ústavnosti nynějšího znění zákona o obchodních korporacích, které je však alespoň podepřeno ohledně nároku vytěsněných akcionářů jasným rozhodnutím zákonodárce.

44. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací soud nejprve zkoumal, zda jsou uvedená odvolání objektivně přípustná a dospěl k závěru, že odvolání žalobce a) v poměrech projednávané věci objektivně přípustné není a odvolání žalobců h), j), k) a žalovaného objektivně přípustná jsou, jak bude vysvětleno níže.

45. Odvolací soud poté přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně s ohledem na rozsah, v jakém jej žalobci h), j), k) a žalovaný napadli odvoláním, v rozsahu výroku XI., XVIII., XX. a XXI. a dospěl k níže uvedeným závěrům.

46. Podle § 390 odst. 1 z. o. k. (ve znění účinném do 31. 12. 2020, které na danou věc dopadá) vlastníci účastnických cenných papírů se mohou od splatnosti protiplnění domáhat po hlavním akcionáři práva na dorovnání, není-li protiplnění přiměřené hodnotě účastnických cenných papírů ke dni přechodu vlastnického práva na hlavního akcionáře; toto právo zaniká, není-li žádným vlastníkem účastnických cenných papírů uplatněno u hlavního akcionáře do 3 měsíců ode dne zveřejnění zápisu usnesení valné hromady podle § 384 v obchodním rejstříku.

47. Podle § 390 odst. 3 z. o. k. soudní rozhodnutí, kterým bylo přiznáno právo na jinou výši protiplnění, je pro hlavního akcionáře závazné co do základu přiznaného práva i vůči ostatním vlastníkům účastnických cenných papírů. Vlastníci účastnických cenných papírů, kteří se dovolali práva na dorovnání, mají právo na náhradu v řízení účelně vynaložených výdajů; není-li povinen tuto náhradu poskytnout hlavní akcionář, poskytne se z prostředků uložených v úschově podle odstavce 4.

48. Podle § 390 odst. 4 z. o. k. hlavní akcionář ve lhůtě určené soudem splní dorovnání vůči všem vlastníkům účastnických cenných papírů do soudní úschovy a soud společně s rozhodnutím podle odstavce 2 věty první vyvěsí na své úřední desce také výzvu vlastníkům účastnických cenných papírů, aby se u něj o dorovnání přihlásili. Společnost současně toto rozhodnutí a výzvu na přihlášení se o dorovnání uveřejní způsobem stanoveným tímto zákonem a stanovami pro svolání valné hromady. Účelně vynaložené náklady spojené s plněním do soudní úschovy se hradí z prostředků složených v úschově.

49. Podle § 201 o. s. ř. účastník může napadnout rozhodnutí okresního soudu nebo rozhodnutí krajského soudu vydané v řízení v prvním stupni odvoláním, pokud to zákon nevyklučuje.

50. Podle § 202 odst. 2 o. s. ř. odvolání není přípustné proti rozsudku vydanému v řízení, jehož předmětem bylo v době vydání rozsudku peněžité plnění nepřevyšující 10 000 Kč, k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží; to neplatí u rozsudku pro uznání a u rozsudku pro zmeškání.

51. Podle § 218 písm. c) o. s. ř. odvolací soud odmítne odvolání, které směřuje proti rozhodnutí, proti němuž není odvolání přípustné.

52. Podle § 7 bod 5. sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby činí z tarifní hodnoty přes 10 000 Kč do 200 000 Kč 1 500 Kč a 40 Kč za každých započatých 1 000 Kč, o které hodnota převyšuje 10 000 Kč.

53. Podle § 9 odst. 4 písm. c) AT částka 50 000 Kč se považuje za tarifní hodnotu ve věcech rozhodovaných v řízení v otázkách svěrenských fondů, obchodních společností, družstev a jiných právnických osob, a dále ve věcech rozhodovaných v insolvenčním nebo obdobném řízení.

54. Podle § 11 odst. 1 AT mimosmluvní odměna náleží za každý z těchto úkonů právní služby: a) převzetí a příprava zastoupení nebo obhajoby na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb, b) první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem, c) další porada s klientem přesahující jednu hodinu, d) písemné podání nebo návrh ve věci samé, výzva k plnění se základním skutkovým a právním rozбором předcházející návrhu ve věci samé, e) účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení, a to každé započaté dvě hodiny, f) prostudování spisu při skončení vyšetřování, a to každé započaté dvě hodiny, g) účast při úkonu správního nebo jiného orgánu, účast na jednání před soudem nebo jiným orgánem, a to každé započaté dvě hodiny, h) sepsání právního rozboru věci, i) jednání s protistranou, a to každé dvě započaté hodiny, j) návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu před zahájením řízení, odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření a vyjádření k nim, k) odvolání, dovolání, návrh na obnovu řízení, žaloba pro zmatečnost, popřípadě stížnost proti rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení a vyjádření k nim, l) podnět k podání stížnosti pro porušení zákona a vyjádření ke stížnosti pro porušení zákona, m) sepsání listiny o právním jednání.

55. S účinností od 1. 1. 2014 jsou spory mezi společníky obchodních korporací, vyplývají-li z účasti na obchodní korporaci, a tedy i spory o dorovnání projednávány (na rozdíl od právní úpravy účinné do 31. 12. 2013) v režimu sporného řízení. Účastníky řízení o dorovnání jsou tudíž žalobce (dosavadní vlastník účastnických cenných papírů) a žalovaný (hlavní akcionář).

56. Podle právní úpravy platné a účinné do 31. 12. 2020 (která na danou věc dopadá) byla žaloba na dorovnání žalobou na plnění, jíž se oprávněná osoba (dosavadní vlastník) domáhá zaplacení dorovnání. Co do základu přiznaného práva pak bylo rozhodnutí pro hlavního akcionáře závazné i vůči ostatním vlastníkům účastnických cenných papírů. Základem přiznaného práva bylo nutno rozumět závěr o tom, kolik činí přiměřené protiplnění a jaká je výše dorovnání připadající na jeden účastnický cenný papír. Přičemž tato otázka byla řešena jako otázka předběžná, nenalezla odraz ve výroku samotného rozhodnutí. Právo na dorovnání se uplatňovalo výhradně žalobou na plnění; soud základ nároku neurčoval svým výrokem, základ nároku však musel jasně plynout z odůvodnění rozhodnutí.

57. Co se týče odvolání žalobce a), odvolací soud vyšel z toho, že žalobce a) se žalobou, jakožto vlastník jedné akcie společnosti o jmenovité hodnotě 1 000 Kč, domáhal zaplacení peněžitého plnění jakožto přiměřeného dorovnání. Výše protiplnění byla hlavním akcionářem stanovena částkou 2 928 Kč za akcii o jmenovité hodnotě 1 000 Kč a tato částka byla žalobci a) vyplacena. Soudní znalec určil hodnotu podniku společnosti k datu 8. 12. 2018 ve výši 3 450 Kč za jeden kus uvedené akcie.

58. Vzhledem k tomu, že žaloba žalobce a) o dorovnání přiměřeného protiplnění je žalobou na plnění, je třeba postupovat podle procesních předpisů upravujících řízení o poskytnutí peněžitého plnění, přičemž podle odvolacího soudu na tento závěr nemá vliv skutečnost, že soud při rozhodování o žalobě není vázán tím, jak žalobce v petitu žaloby zformuloval svou představu o výši dorovnání (§ 153 o. s. ř.).

59. Ustanovení § 202 odst. 2 o. s. ř. upravuje výjimku ze zásady, že proti každému rozsudku soudu prvního stupně je objektivně přípustné odvolání, přičemž tuto výjimku je nutno vykládat restriktivně.

60. Předmětem řízení ve vztahu mezi žalobcem a) a účastníky na straně žalovaných v době vydání (vyhlášení) rozsudku soudu prvního stupně bylo (pouze) peněžité plnění (bez přihlédnutí k příslušenství) nepřevyšující 10 000 Kč (zde částka 522 Kč – rozdíl mezi částkou 3 450 Kč určenou soudem jako přiměřené protiplnění za akcii společnosti o jmenovité hodnotě 1 000 Kč a žalovaným vyplacenou částkou 2 928 Kč za jeden kus uvedené akcie); předmětem řízení nebyl v době vyhlášení rozsudku jakýkoliv jiný nárok nepeněžité povahy.

61. Vzhledem k tomu, že podle § 202 odst. 2 o. s. ř. není odvolání přípustné proti rozsudku vydanému v řízení, jehož předmětem bylo v době vydání rozsudku peněžité plnění nepřevyšující 10 000 Kč, k příslušenství pohledávky se přitom nepřihlíží, a předmětem rozsudku ve vztahu k žalobci a) bylo v době jeho vydání peněžité plnění v částce 522 Kč, tedy plnění nepřevyšující 10 000 Kč, odvolací soud uzavřel, že jsou splněny podmínky objektivní nepřípustnosti odvolání žalobce a).

62. Odvolací soud proto odvolání žalobce a) do výroku do výroku I., XI., XII. a XXII. podle § 218 písm. c) o. s. ř. jako objektivně nepřípustné odmítl v celém rozsahu, aniž by se zabýval námitkami uvedenými žalobcem a) v odvolání.

63. Co se týče odvolání žalobců h), j), k) a žalovaného, odvolací soud shledal, že tato jsou podle § 201 o.s.ř. přípustná, když není dána žádná z výjimek podle § 202 o.s.ř.

64. Co se týče odvolání žalovaného proti výroku XI. rozsudku, v rozsahu týkajícím se rozsahu povinnosti uložené žalovanému složit do soudní úschovy částku 51 561 894 Kč jako dorovnání vůči všem vlastníkům účastnických cenných papírů, odvolací soud přisvědčil argumentaci žalovaného, že pokud bylo předmětem vytěsnění 98 771 ks akcií, z toho 98 767 ks o jmenovité hodnotě 1 000 Kč a 4 ks o jmenovité hodnotě 400 Kč, dorovnání pro všechny dosavadní vlastníky účastnických cenných papírů představuje částku za 98 767 ks akcií v zaknihované podobě o jmenovité hodnotě 1 000 Kč ve výši 98 767 x 552 Kč a za 4 ks akcií o jmenovité hodnotě 400 Kč ve výši 4 x 208 Kč, tedy celkem částku ve výši 51 557 206 Kč, nikoli ve výši 51 561 894 Kč. Odvolání žalovaného je v tomto rozsahu důvodné.

65. Co se týče odvolání žalovaného proti výroku XI. rozsudku, v rozsahu týkajícím se povinnosti uložené žalovanému složit do soudní úschovy i částku odpovídající úrokům z prodlení a obvyklým úrokům z dorovnání protiplnění připadající na bývalé akcionáře společnosti, kteří nebyli účastníky řízení jako žalobci, avšak byli akcionáři k rozhodnému dni, přičemž jde o úrok z částky 49 431 640 Kč ve výši 4,05 Kč ročně od 10.12.2018 do zaplacení a úrok z prodlení z částky 49 431 640 Kč ve výši 9 % ročně od 11.12.2018 do zaplacení, odvolací soud shledal, že i v tomto rozsahu je odvolání žalovaného důvodné.

66. Pokud jde o argumentaci žalovaného, že rozhodné znění § 390 odst. 4 z. o. k. ukládá hlavnímu akcionáři, aby do soudní úschovy složil toliko, „dorovnání“, nikoli jeho příslušenství, a proto mu nelze uložit povinnost složit vedle, „dorovnání“ i úroky z prodlení a obvyklé úroky z dorovnání protiplnění pro bývalé akcionáře společnosti, kteří nebyli účastníky řízení jako žalobci, odvolací soud vycházel ze skutečnosti, že ustanovení § 390 odst. 4 z. o. k. aplikované na danou věc, které stanovilo, že hlavní akcionář ve lhůtě určené soudem splní dorovnání vůči všem vlastníkům účastnických cenných papírů do soudní úschovy, bylo zákonem č. 33/2020 Sb.

novelizováno dále jen („novela“), přičemž nyní zní, že hlavní akcionář ve lhůtě určené soudem splní dorovnání vůči všem vlastníkům účastnických cenných papírů do soudní úschovy a současně do soudní úschovy složí i částku úroků podle § 388 ode dne přechodu vlastnického práva k účastnickým cenným papírům, částku úroků z prodlení a částku předpokládaných účelně vynaložených nákladů spojených s plněním do soudní úschovy.

67. Ustanovení § 390 odst. 4 z. o. k. aplikované na danou věc tedy neobsahuje, na rozdíl od jeho znění po novele, povinnost hlavního akcionáře složit současně s dorovnáním vůči všem vlastníkům účastnických cenných papírů do soudní úschovy i částku úroků podle § 388 ode dne přechodu vlastnického práva k účastnickým cenným papírům, částku úroků z prodlení a částku předpokládaných účelně vynaložených nákladů spojených s plněním do soudní úschovy.

68. Pokud soud uložil žalovanému povinnost složit do soudní úschovy i částku úroků podle § 388 a částku úroků z prodlení, nepostupoval podle jeho znění před novelou.

69. Východiskem pro řešení otázky, zda je možno za výše uvedené situace uložit žalovanému povinnost složit současně s dorovnáním vůči všem vlastníkům účastnických cenných papírů do soudní úschovy i částku úroků podle § 388 a částku úroků z prodlení, jak učinil soud, byla pro odvolací soud mimo jiné skutečnost, že komentářová literatura k § 390 odst. 4 z. o. k. před novelou se vyjadřuje pouze k povinnosti hlavního akcionáře splnit ve lhůtě určené soudem dorovnání vůči všem vlastníkům účastnických cenných papírů do soudní úschovy, nikoli k povinnosti hlavního akcionáře složit do soudní úschovy i částku úroků podle § 388, částku úroků z prodlení a částku předpokládaných účelně vynaložených nákladů spojených s plněním do soudní úschovy. Z komentářové literatury nelze dovodit, že by její autoři měli za to, že hlavní akcionář má vedle dorovnání vůči všem vlastníkům účastnických cenných papírů složit do soudní úschovy i částku úroků podle § 388, částku úroků z prodlení a částku předpokládaných účelně vynaložených nákladů spojených s plněním do soudní úschovy.

70. Dále odvolací soud vyšel ze závěrů vyjádřených Nejvyšším správním soudem v jeho rozsudku ze dne 26.9.2024, sp. zn. 10 As 158/2024, které se podle jeho názoru uplatní i v daném případě. Zejména jde o závěry, že.....byl-li by zákonodárce s dosavadním stavem nespokojen, mohl tuto změnu učinit mnohem dříve. Prává retroaktivita však nesmí být nástrojem, který slouží k napravení (údajných), „chyb“ zákonodárce. Připuštění retroaktivity by musely odůvodňovat zvláště výjimečné okolnosti, (33) Připuštěním závěru o přípustnosti pravé retroaktivity v posuzované věci by bylo zasaženo rovněž vlastnické právo žalobkyně, které jí svědčí dle čl. 11 odst. 1 Listiny, (34) Lze tak uzavřít, že každý ústavně přípustný případ retroaktivity je nutno výslovně upravit v zákoně. Jiný postup by znamenal rozpor se zásadami jasnosti a určitosti zákona, které představují součást principu právního státu (čl. 1 Ústavy). Znakem právního státu je právní jistota, ochrana důvěry občanů v právo, jejíž výrazem je mimo jiné i zákaz retroaktivity právních norem.

71. Odvolací soud vyšel ze všech výše uvedených skutečností a dospěl k závěru, že pokud zákonodárce učinil změnu ustanovení § 390 odst. 4 z. o. k. až novelou, zcela zřejmě nebyl s dosavadním stavem nespokojen.

72. Není pak přípustné, aby pravá retroaktivita, o kterou by, pokud by soud rozhodl o uložení povinnosti žalovanému v rozsahu, jak stanoví ustanovení § 390 odst. 4 z. o. k. po novele, bezpochyby šlo, byla nástrojem sloužícím k napravení, „chyb“ zákonodárce; jejím připuštěním by rovněž bylo zasaženo vlastnické právo žalovaného, který logicky očekával, že v případě stanovení mu povinnosti soudem splnit dorovnání, bude povinen splnit pouze tuto povinnost, což ostatně též tvrdil v odvolání.

73. Odvolací soud shrnul, že zásada předvídatelnosti práva a právní jistoty znamená, že adresáti právních norem legitimně očekávají, že právní řád nebude působit zpětně a že budou moci svoje jednání přizpůsobovat platnému právu; pravá retroaktivita nesmí být nástrojem, který slouží

k napravení (údajných),, chyb“ zákonodárce (čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod), připuštění retroaktivity by musely odůvodňovat zvláště výjimečné okolnosti, který se z žádných skutečností nepodává.

74. Z těchto vyložených důvodů odvolací soud uzavřel, že pro uložení povinnosti žalovanému jako hlavnímu akcionáři složit do soudní úschovy vedle dorovnání i částku úroků podle § 388 a částku úroků z prodlení chybí právní titul.

75. Naposledy se odvolací soud zabýval důvodností odvolání žalobců h), j) a k) do výroků XVIII., XX. a XXI., jimiž soud rozhodl o nákladech řízení ve vztahu těchto žalobců a žalovaného.

76. Výši náhrady nákladů řízení soud určil u uvedených žalobců zastoupených týměž advokátem podle § 9 odst. 4 písm. c) ve spojení s § 7 bodem 5. AT ve výši 3 100 Kč za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 AT a ½ z této částky za úkon právní služby podle § 11 odst. 2 AT, přičemž žalobcům přiznal pouze náhradu nákladů řízení za úkony potřebné k účelnému uplatňování nebo bránění práva a odměnu krátil podle § 12 odst. 2 AT o 20%, k tomu připočetl náhradu hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 AT, kterou poměrně rozdělil mezi tyto žalobce a 21% DPH, připočetl i náhradu za vynaložené soudní poplatky a spotřebované zálohy na náklady důkazu, které žalobci uhradili.

77. Pokud jde o rozhodnutí ve výroku XVIII., jímž soud rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci h) na náhradě nákladů řízení částku 48 910,40 Kč, jako účelně vynaložené náklady řízení shledal tyto úkony právní služby: sepis žaloby dne 31.10.2021, účast na jednání dne 7.6.2022, účast na jednání dne 2.11.2022, námitky proti znaleckému posudku ze dne 16.2.2024, účast na jednání dne 25.6.2024 trvajícího déle než 2 hodiny, vyjádření k doplnění znaleckého posudku ze dne 13.10.2024, účast na jednání dne 15.10. 2024; doplnění žaloby ze dne 20.6.2022 soud neshledal úkonem potřebným k účelnému uplatňování nebo bránění práva s tím, že již mělo být součástí řádné žaloby.

78. Pokud jde o rozhodnutí ve výroku XX., jímž soud rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci j) na náhradě nákladů řízení částku 46 006,40 Kč, jako účelně vynaložené náklady řízení shledal tyto úkony právní služby: sepis žaloby dne 3.12.2021 odkazem na žalobu žalobce h), účast na jednání dne 7.6.2022, účast na jednání dne 2.11.2022, námitky proti znaleckému posudku ze dne 16.2.2024, účast na jednání dne 25.6.2024 trvajícího déle než 2 hodiny, vyjádření k doplnění znaleckého posudku ze dne 13.10.2024, účast na jednání dne 15.10. 2024; doplnění žaloby ze dne 20.6.2022 soud neshledal úkonem potřebným k účelnému uplatňování nebo bránění práva s tím, že již mělo být součástí řádné žaloby.

79. Pokud jde o rozhodnutí ve výroku XXI., jímž soud rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni k) na náhradě nákladů řízení částku 46 006,40 Kč, jako účelně vynaložené náklady řízení shledal tyto úkony právní služby: sepis žaloby dne 3.12.2021 odkazem na žalobu žalobce h), účast na jednání dne 7.6.2022, účast na jednání dne 2.11.2022, námitky proti znaleckému posudku ze dne 16.2.2024, účast na jednání dne 25.6.2024 trvajícího déle než 2 hodiny, vyjádření k doplnění znaleckého posudku ze dne 13.10.2024, účast na jednání dne 15.10. 2024; doplnění žaloby ze dne 20.6.2022 soud neshledal úkonem potřebným k účelnému uplatňování nebo bránění práva s tím, že již mělo být součástí řádné žaloby.

80. Ve vztahu ke všem třem uvedeným výrokům (výroky XVIII., XX. a XXI.) se odvolací soud ztotožnil s tím, že o nákladech řízení bylo třeba rozhodnout podle § 142 odst. 1 o.s.ř. a úspěšným žalobcům h), j), k) přiznat proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, a to pouze za úkony právní služby potřebné k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Soud správně neshledal doplnění žaloby ze dne 20.6.2022 za úkon potřebný k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Skutečnosti uvedené v doplnění žaloby již měly být součástí žaloby.

81. Pokud jde o námitku, že soud pochybil, když nepřiznal žalobci h) náhradu nákladů řízení za úkon právní služby převzetí a přípravu právního zastoupení dne 17.02.2021, žalobci j) náhradu nákladů řízení za úkon právní služby převzetí a přípravu právního zastoupení dne 30.11.2021 a žalobci k) náhradu nákladů řízení za úkon právní služby převzetí a přípravu právního zastoupení dne 30.11.2021, odvolací soud dospěl k závěru, že tato je důvodná. Podle § 11 odst. 1 písm. a) AT je převzetí a příprava zastoupení úkonem právní služby, přičemž jde o úkon potřebný k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Soud prvního stupně pochybil, pokud nepřiznal žalobcům h), j), k) náhradu nákladů řízení za úkon právní služby převzetí a přípravu právního zastoupení.

82. Podle § 11 odst. 1 písm. a) AT je převzetí a příprava zastoupení úkonem právní služby, přičemž jde o úkon potřebný k účelnému uplatňování nebo bránění práva. Soud prvního stupně pochybil, pokud nepřiznal žalobci h), j), k) náhradu nákladů řízení za úkon právní služby převzetí a přípravu právního zastoupení.

83. Pokud jde o námitku, že soud pochybil, když nepřiznal žalobci h) náhradu nákladů řízení za úkon právní služby - předžalobní výzva k dorovnání ze dne 17.2.2021, odvolací soud dospěl k závěru, že tato není důvodná. Ze spisového materiálu se nepodává, že by žalobce h) zaslal žalovanému na jeho doručovací adresu výzvu k plnění se základním skutkovým a právním rozbohem předcházející žalobě.

84. Pokud jde o námitku, že soud pochybil, když nepřiznal žalobcům h), j), k) náhradu nákladů spojených s určovací částí žaloby, odvolací soud dospěl k závěru, že tato není též důvodná. Předmětné žaloby o dorovnání přiměřeného protiplnění jsou pouze žalobami na plnění. Soud prvního stupně proto nepochybil, pokud nepřiznal žalobcům h), j), k) náhradu nákladů řízení za určovací část žalob, když o žaloby na určení nešlo, jak bylo vysvětleno výše.

85. Pokud jde o námitku, že soud pochybil, když tarifní hodnotu určil podle § 9 odst. 4 písm. c) ve spojení s § 7 bodem 5. AT, tj. z částkou 3 100 Kč za jeden úkon právní služby, avšak tarifní hodnota vyplývá z § 8 odst. 1 ve spojení s § 7 AT, odvolací soud dospěl k závěru, že ani tato námitka důvodná není.

86. Odvolací soud konstatoval, že rozhodovací praxe odvolacího soudu se ustálila na tom, že v případě žaloby o dorovnání přiměřeného protiplnění, kdy soud při rozhodování o takové žalobě není vázán tím, jak žalobce v petitu žaloby zformuloval svou představu o výši dorovnání (§ 153 o. s. ř.) a může svým rozhodnutím uložit hlavnímu akcionáři povinnost zaplatit žalobci dorovnání vyšší, či nižší, než žalobce v žalobě požadoval, aniž by ve zbývajících částech žaloby zamítl, je třeba při stanovení výše odměny za jeden úkon právní služby vyjít z tarifní hodnoty podle § 9 odst. 4 písm. c) AT. Odvolací soud nemá důvod se v daném případě od této praxe odchýlit. Pokud tedy soud prvního stupně stanovil odměnu advokáta za jeden úkon právní služby částkou 3 100 Kč, postupoval správně a v souladu s uvedenou praxí.

87. Ze všech vyložených důvodů odvolací soud odvolání žalobce a) proti rozsudku soudu prvního stupně podle § 218 písm. c) o.s.ř. odmítl, rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích XI., XVIII., XX. a XXI. podle § 220 odst. 1, písm. a) a podle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. změnil, jak uvedeno ve výrocích tohoto usnesení.

Poučení:

Proti výroku I. tohoto usnesení není dovolání přípustné. Ve zbývajících částech je dovolání přípustné jen za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.; lze jej podat do dvou měsíců ode dne doručení tohoto usnesení k Nejvyššímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Praha 25. března 2026

JUDr. Milada Uhlířová
předsedkyně senátu